

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені А.С.МАКАРЕНКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом по СумДПУ імені А.С. Макаренка

№ 424 від 28 вересня 2020 року

Ректор проф. Ю.О. Лянной

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ, ПРАВА ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені А.С.МАКАРЕНКА**

УХВАЛЕНО

**рішенням вченої ради університету
протокол № 3 від 28 вересня 2020 року**

СУМИ – 2020

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин (далі Інститут) є структурним підрозділом Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка (далі – Університет) без права юридичної особи. Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин є базовим навчально-науковим структурним підрозділом Університету.
- 1.2. У своїй діяльності Інститут керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», іншими законами та нормативно-правовими актами, Статутом Університету, наказами та розпорядженнями ректора, а також цим Положенням.
- 1.3. Інститут об'єднує кафедри, центри, лабораторії, юридичну клініку та інші структурні підрозділи з метою підготовки фахівців за освітніми кваліфікаційними рівнями «бакалавр», «магістр» (із однієї або кількох спеціальностей і спеціалізацій) та науковими ступенями за державним замовленням і за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб за денною та заочною формами навчання.
- 1.4. Інститут проводить роботу згідно з планом роботи, складеним на навчальний рік, розглянутим і погодженим вченого радою Інституту та затвердженим проректором з науково-педагогічної (навчальної) роботи.
- 1.5. Для розгляду основних питань діяльності Інституту створюється вчена рада Інституту, яка є вищим колегіальним органом управління Інституту.
- 1.6. Для вирішення поточних питань діяльності Інституту створюється директорат.
- 1.7. Інститут має обліковий рахунок у бухгалтерії Університету, круглу печатку, власну символіку, бланк та свою веб-сторінку.
- 1.8. Повна назва Інституту:
 - **українською мовою:** Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;

Україна, 40002, м. Суми, вул. Роменська, 87; Тел. (0542) 68-59-13, fax 68-59-13.

II. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІЇ, ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ІНСТИТУТУ

2. Головними завданнями Інституту є:

провадження на високому рівні освітньої діяльності, яка забезпечує здобуття особами вищої освіти відповідного ступеня за обраними ними спеціальностями;

провадження наукової діяльності шляхом проведення наукових досліджень і забезпечення творчої діяльності учасників навчально-виховного процесу, підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації і використання отриманих результатів в освітньому процесі;

формування особистості шляхом патріотичного, правового, екологічного виховання, утвердження в учасників навчально-виховного процесу моральних цінностей, соціальної активності, громадянської позиції та відповідальності, здорового способу життя, вміння вільно мислити та само організовуватися в сучасних умовах;

забезпечення органічного поєднання у навчально-виховному процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності;

створення необхідних умов для реалізації учасниками навчально-виховного процесу їх здібностей і талантів;

розвсюдження знань серед учасників навчально-виховного процесу, підвищення їх освітнього і культурного рівня;

установлення міжнародних зв'язків та провадження міжнародної діяльності в галузі освіти і науки.

2.1. Інститут здійснює підготовку висококваліфікованих фахівців за напрямами (спеціальностями) «Історія», «Історія та археологія», «Право» та «Міжнародні відносини» освітнього рівня «бакалавр», «магістр» денної і заочної форм навчання.

2.2. Головними напрямами діяльності Інституту є:

освітня діяльність, що спрямована на організацію процесу навчання відповідно до нормативних документів, навчальний процес характеризується органічним поєднанням навчального і науково-дослідного аспектів;

науково-дослідницька діяльність, що передбачає поєднання навчальної діяльності викладача з його науково-дослідною роботою, яка сприяє підвищенню рівню професіоналізму викладачів, глибшому оволодінню їх навчальними предметами, втіленню досягнень науки в практику;

методична діяльність, яка сприяє ефективності навчального процесу шляхом підвищення педагогічної майстерності викладачів, розроблення і втілення в навчально-виховний процес нових методик і технологій навчання;

виховна діяльність, що зорієнтована на створення сприятливих умов для розвитку молоді, виховання студентів і спонукання їх до самовиховання, навчальна і виховна діяльність тісно пов'язані між собою;

культурно-просвітницька діяльність, яка реалізується через активну участь викладачів і студентів у поширенні наукових знань серед населення.

2.3. Інститут має право:

пропонувати зміни у структурі Інституту;

– вносити пропозиції ректору Університету щодо укладання договорів з підприємствами, установами, організаціями всіх форм власності як в Україні, так і за кордоном;

– вносити пропозиції ректору Університету щодо штатної чисельності працівників Інституту, преміювання працівників Інституту;

– брати участь у прийомі студентів, фахівців та делегацій з інших держав з дотриманням норм чинного законодавства України;

– за поданням кафедр готовувати пропозиції щодо заміщення посад науково-педагогічних працівників на конкурсній основі;

- пропонувати зміни до чинного Положення про Інститут;
- користуватися державним майном Університету, закріпленим за Інститутом;
- брати участь у формуванні спеціального фонду та використовувати їх згідно з кошторисом, затвердженим ректором;
- брати участь у поточному ремонті приміщень, навчальних аудиторій за рахунок коштів, передбачених кошторисом Інституту та цільових коштів, виділених для Інституту.

2.4. Обов'язки Інституту:

- дотримання норм чинного законодавства, державних освітніх стандартів України, вимог Статуту Університету, даного Положення, Правил внутрішнього трудового розпорядку, виконання наказів та розпоряджень ректора Університету;
- виконання покладених Університетом на Інститут державних замовлень і зобов'язань за договорами з юридичними і фізичними особами, зокрема, щодо навчальної, наукової та виховної роботи з студентами;
- збереження та раціональне використання майна Університету, забезпечення своєчасного та якісного проведення інвентаризації матеріальних цінностей Інституту;
- створення безпечних умов праці, навчання та виховання;
- дотримання санітарних та екологічних норм, здійснення заходів з охорони праці та протипожежної безпеки в підрозділах Інституту.

III. СТРУКТУРА ІНСТИТУТУ

3.1. Структуру Інституту визначає ректор згідно з вимогами чинного законодавства, відповідних нормативних документів, Статуту Університету та цього положення.

3.2. Структурні підрозділи діють на підставі положень про них, затверджених ректором.

3.3. Структурний підрозділ Інституту створюється, реорганізується та ліквідується наказом ректора на підставі рішення вченої ради Університету. Ініціатором розгляду питання про створення, реорганізацію або ліквідацію структурного підрозділу Інституту перед вченою радою Університету може бути ректор, вчена рада Університету, директор Інституту, вчена рада Інституту.

3.4. Інститут залучає до науково-дослідної роботи професорів і доцентів кафедр. Основні структурні підрозділи Інституту: кафедри, лабораторії, центри, кабінети, юридична клініка.

IV. УПРАВЛІННЯ ІНСТИТУТОМ

4.1. Керівництво Інститутом здійснює директор Інституту, який не може перебувати на цій посаді не більше 10 років.

4.2. Директор Інституту повинен мати науковий ступінь та/або вчене (почесне) звання відповідно до профілю Інституту.

4.3. Повноваження директора Інституту визначаються Положенням про Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин, яке затверджується вченовою радою Університету та його посадовою інструкцією.

4.4. Директор Інституту видає розпорядження щодо діяльності Інституту, які є обов'язковими для виконання всіма учасниками освітнього процесу Інституту і можуть бути скасовані ректором Університету, якщо вони суперечать законодавству, статуту Університету чи завдають шкоди інтересам Університету.

4.5. Порядок призначення на посаду Директора Інституту визначається ст. 42 Закону України «Про вищу освіту» та Статутом Університету.

4.6. Директор, здійснюючи управління Інститутом:

- забезпечує дотримання та організацію виконання в Інституті вимог чинного законодавства, наказів Міністерства освіти і науки України, інших нормативних актів, Статуту Університету, Правил внутрішнього трудового розпорядку, нормативних документів Університету, наказів та розпоряджень ректора, цього Положення;
- організовує планування, здійснення та контроль всіх напрямів освітньої діяльності, визначених Інститутом;
- забезпечує дотримання норм, організовує планування, виконання заходів з охорони праці та протипожежної безпеки в Інституті.

4.7. Директор, здійснюючи управління Інститутом, виконує такі функції:

- бере участь у роботі вченої ради Університету, ректорату, приймальної комісії Університету, членом яких він є;
- розробляє стратегію діяльності та програму розвитку Інституту й організовує управління його діяльністю;
- визначає функціональні обов'язки та подає ректору для затвердження посадові інструкції працівників Інституту;
- видає розпорядження, які стосуються діяльності Інституту;
- забезпечує організаційну підготовку діяльності науково-методичної комісії Інституту;
- контролює виконання навчальних програм і планів, програм і планів науково-дослідних робіт, програм і планів інших видів діяльності Інституту, організовує і контролює виконання договірних зобов'язань Інституту;
- відповідає за оперативне використання майна і коштів Університету, закріплених за Інститутом, забезпечує своєчасне і якісне проведення інвентаризації матеріальних цінностей Інституту;
- подає ректорові проект і контролює виконання зведеного кошторису використання спеціальних коштів Інституту, затвердженого ректором;

- організовує ведення внутрішнього госпрозрахунку з усіх видів діяльності з урахуванням ефективного використання всіх закріплених за Інститутом приміщень;
- розробляє проекти наказів, які стосуються діяльності Інституту;
- подає та/або візує пропозиції керівників структурних підрозділів Інституту про наймання працівників для роботи у його підрозділах; погоджує проекти наказів стосовно діяльності Інституту;
- подає пропозиції щодо формування контингенту студентів;
- подає ректорові пропозиції щодо морального та матеріального заохочення працівників, а також пропозиції щодо накладення стягнень;
- подає пропозиції ректорові щодо відкриття або закриття в Інституті спеціальностей, за якими ведеться підготовка фахівців в Університеті;
- подає ректорові пропозиції щодо змін в організаційній структурі Інституту та результати розгляду їх вченою радою Інституту;
- подає ректорові пропозиції щодо організації взаємодії з іншими інститутами та підрозділами Університету;
- забезпечує виконання зобов'язань адміністрації згідно з Колективним договором в частині, яка стосується Інституту;
- організує висвітлення діяльності Інституту в інформаційних виданнях Університету, а також в Інституті;
- організовує запровадження і підтримує використання комп'ютеризованих інформаційних систем для адміністративної роботи;
- діє в межах інших повноважень, наданих йому ректором;
- під час відпустки, відрядження або хвороби тимчасово делегує свої повноваження одному із заступників (за наявністю).

V. КЕРІВНІ ТА ДОРАДЧІ ОРГАНИ ІНСТИТУТУ

5.1. Вчена рада Інституту:

5.1.1. Вчена рада Інституту є колегіальним органом управління Інституту, який утворюється строком на п'ять років, склад якого затверджується наказом ректора Університету.

5.1.2. Порядок формування, функції, завдання та повноваження Вченої ради Інституту визначаються Законом України «Про вищу освіту», Статутом Університету та Положеннями про Вчену раду Навчально-наукового інституту історії, права та міжнародних відносин.

5.2. Конференція трудового колективу Інституту:

5.2.1. Вищим колегіальним органом громадського самоврядування Інституту є конференція трудового колективу Інституту.

5.2.2. Порядок скликання конференції Інституту, її повноваження та діяльність визначається Статутом Університету, Положенням про конференцію трудового колективу Інституту.

5.2.3. У складі конференції трудового колективу Інституту повинні бути представлені всі категорії учасників освітнього процесу Інституту. При цьому не менш як 75% складу делегатів виборного органу повинні становити наукові та науково-педагогічні, педагогічні працівники Інституту, які працюють в Інституті на постійній основі і не менш як 15% – виборні представники з числа студентів, які обираються студентами шляхом прямих таємних виборів. Кількісний склад конференції трудового колективу Інституту визначається конференціями трудових колективів Інституту.

5.2.4. Конференція трудового колективу Інституту скликається не рідше одного разу на рік.

5.2.5. Конференція трудового колективу Інституту:

- оцінює діяльність директора Інституту;
- затверджує річний звіт про діяльність Інституту;
- подає ректору Університету пропозиції щодо відкликання з посади директора Інституту з підстав, передбачених законодавством України, Статутом Університету, укладеним з ним контрактом;
- обирає виборних представників до вченої ради Університету та Інституту;
- обирає делегатів до складу конференції трудового колективу Університету.

VI. ДИРЕКТОРАТ

6.1. Директорат Інституту є постійно діючим консультивно-дорадчим органом, який утворюється для надання директору Інституту допомоги в організації керівництва та оперативному вирішенні поточних питань навчально-наукової діяльності Інституту.

6.2. У своїй діяльності Директорат керується Конституцією, чинним законодавством України, Статутом Університету та цим Положенням й підпорядковується директору Інституту.

6.3. Основним завданням Директорату є обговорення та визначення пріоритетних напрямів діяльності Інституту відповідно до цього Положення.

6.4. До складу директорату входять директор, заступники директора (за наявністю), завідувачі кафедр Інституту, голова конференції трудового колективу, голови профспілок працівників Інституту, секретар директорату. На засідання директорату можуть запрошуватися інші особи, участь яких викликана необхідністю розгляду певних питань. Очолює роботу директорату директор Інституту, а за його відсутності заступник директора (за наявністю).

6.5. Кількісний та персональний склад Директорату затверджуються розпорядженням директора Інституту. Порядок формування, завдання та повноваження Директорату визначається Положенням про Директорат Навчально-наукового інституту історії, права та міжнародних відносин.

VII. НАУКОВО-МЕТОДИЧНА КОМІСІЯ ІНСТИТУТУ

7.1. Науково-методична комісія Інституту (далі – НМК) є постійно діючим колегіальним дорадчим органом щодо координації наукової та навчально-методичної роботи кафедр Інституту при директорі Інституту, що розглядає найважливіші питання навчальної, методичної та видавничої діяльності в Інституті.

7.2. Склад НМК формується щорічно і ухвалюється рішенням вченої ради Інституту та затверджується директором Інституту.

7.3. НМК очолює Голова НМК, який обирається на засіданні вченої ради Інституту на один навчальний рік.

7.4. До складу НМК входять завідуючі кафедр та провідні викладачі-науковці Інституту.

7.5. Формування складу та робота НМК здійснюється згідно з Положенням про НМК Інституту, що затверджується рішенням Вченої ради Інституту та вводиться в дію розпорядженням директора Інституту.

7.6. НМК подає пропозиції вченій раді Інституту щодо ухвалення питань з наукової та навчально-методичної роботи, які попередньо були розглянуті та ухвалені на засіданнях кафедр та навчально-методичній раді Інституту; рекомендує вченій раді Інституту до друку наукові, навчально-методичні, періодичні і неперіодичні матеріали.

VIII. СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

8.1. У складі Інституту діє студентське самоврядування, яке є невід'ємною частиною громадського самоврядування Університету. Студентське самоврядування – це право і можливість студентів вирішувати питання навчання і побуту, захисту прав та інтересів студентів, а також брати участь в управлінні Інститутом.

8.2. Студентське самоврядування об'єднує всіх студентів Інституту, здійснюється студентами безпосередньо і через органи студентського самоврядування, які обираються шляхом прямого таємного голосування студентів.

8.3. У своїй діяльності органи студентського самоврядування керуються законодавством, Статутом Університету та положенням про студентське самоврядування, яке ухвалюється вищим органом студентського самоврядування Університету.

8.4. Органи студентського самоврядування:

- беруть участь в управлінні Інститутом, у порядку, встановленому Законом України «Про вищу освіту» та Статутом Університету;
- беруть участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, оздоровлення, побуту та харчування;
- проводять організаційні, просвітницькі, наукові, спортивні, оздоровчі та інші заходи;
- беруть участь у заходах щодо забезпечення якості вищої освіти;

- захищають права та інтереси студентів, які навчаються в Інституті;
- делегують своїх представників до робочих, консультативно-дорадчих органів;
- приймають акти, що регламентують їх організацію та діяльність;
- вносять пропозиції щодо змісту навчальних планів і програм;
- мають право оголошувати акції протесту;
- виконують інші функції, передбачені Законом України «Про вищу освіту» та положенням про студентське самоврядування Університету.

8.5. Адміністрація Інституту не має права втручатися в діяльність органів студентського самоврядування.

IX. СТУДЕНТСЬКЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІНСТИТУТУ

9.1. Студентське наукове товариство Інституту (далі – СНТ) є добровільним об'єднанням студентів Інституту, що представляє інтереси обдарованої молоді, яка навчається в Інституті.

9.2. Головною метою діяльності СНТ є координація, організаційне та науково-методичне забезпечення роботи з обдарованою молоддю, створення сприятливих умов для розвитку і реалізації творчих здібностей студентів Інституту, залучення їх до активної науково-дослідної, пошукової діяльності у процесі навчання, участі у вирішенні актуальних наукових та гуманітарних проблем.

9.3. Головними напрямами роботи СНТ є:

- популяризація науково-дослідної діяльності;
 - залучення до роботи активних та зацікавлених у науково-дослідній діяльності студентів;
 - участь у виконанні науково-дослідних робіт на кафедрах Інституту, в складі науково-дослідних центрів та лабораторій, проблемних груп, наукових гуртків, наукових шкіл;
 - участь у проведенні студентських олімпіад та різноманітних наукових конкурсів;
 - відбір кращих курсових, дипломних, магістерських робіт і впровадження їх результатів у науково-дослідній роботі;
- підготовка та проведення круглих столів, семінарів, конференцій;
 - інформування членів СНТ про проведення програм наукового обміну студентів, студентських наукових конференцій, можливості отримання наукових грантів;
 - допомога студентам, що беруть участь у конкурсах, стажуванні, навчанні за кордоном, отриманні стипендій та грантів.

9.4. Членами СНТ можуть бути студенти та магістранти Інституту денної і заочної форми навчання, які активно займаються пошуковою та науково-дослідною роботою.

9.5. Роботу СНТ Інституту координує заступник директора з наукової роботи, до посадових обов'язків якого входить координація науково-дослідної діяльності Інституту.

9.6. Робота СНТ Інституту підпорядкована Директору Інституту.

X. МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ ТА ЗОВНІШНЬО-ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

10.1. Основними напрями міжнародного співробітництва Інституту є:

10.1.1. Укладання договорів про співробітництво з науковими установами відповідно до законодавства;

10.1.2. Участь у програмах двостороннього та багатостороннього міжуніверситетського обміну студентами, аспірантами, докторантами, педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками;

10.1.3. Проведення спільніх наукових досліджень;

10.1.4. Організація міжнародних конференцій, симпозіумів, конгресів та інших заходів;

10.1.5. Участь у міжнародних освітніх та наукових програмах та грантовій діяльності;

10.1.6. Спільна видавнича діяльність;

10.1.7. Надання послуг, пов'язаних із здобуттям вищої освіти, іноземним громадянам в Україні;

10.1.8. Створення спільніх освітніх і наукових програм з іноземними вищими навчальними закладами;

10.1.9. Залучення педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників іноземних університетів для участі в педагогічній, науково-педагогічній та науковій роботі в Інституті;

10.1.10. Інші напрями і форми роботи, не заборонені законом.

XI. СТВОРЕННЯ І ЛІКВІДАЦІЯ ІНСТИТУТУ

11.1. Інститут створюється рішенням вченого ради Університету, яке вводить в дію наказом ректора Університету.

11.2. Рішення про реорганізацію та ліквідацію Інституту приймає вчена рада Університету, яке вводить в дію наказом ректора Університету.

XII. ДОДАТКОВІ УМОВИ

12.1. Дане Положення ухвалюється вченою радою Університету та вводиться в дію наказом ректора.

12.2. Зміни та доповнення до цього Положення ухвалюються вченою радою Університету та вводяться в дію наказом ректора.

Перший проректор

Л.В. Пшенична
«28» 09. 2020 рік

Провідний юрисконсульт

В.М. Черкашин
«28» 09 2020 рік

Фахівець з питань запобігання та
виявлення корупції

А.Ю. Бавикін
«28» 09 2020 рік

Проект положення підготувала
директор навчально-наукового інституту
історії, права та міжнародних відносин

Ю.В. Подрез
«28» 09 2020 рік